

Täysistunto

Torstai 5.11.2015 klo 16.01—18.33

2.2. Suullinen kysymys eläinsuojelusta (Emma Kari vihr)

Suullinen kysymys SKT 44/2015 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Kari.

Keskustelu

16.17 Emma Kari vihr: Arvoisa rouva puhemies! Me olemme viime viikolla joutuneet näkemään aika kylmäävää materiaalia suomalaisilta eläintiloilta ja teurastamoilta, mistä ilmenee aika törkeää välinpitämättömyyttä ja julmuutta eläinten kohtelussa. Te, ministeri Tiilikainen, olette kertonut olevanne järkyttynyt tästä kuvamateriaalista. Meille on kuitenkin oleellista kuulla, miten te aiotte puuttua eläinten huonoon kohteluun. On tärkeää, että ministeri puuttuu asiaan yhdessä vastuuviranomaisen kanssa ja käy läpi kaikki esille tulleet tapaukset. Vaikuttaa aika selvältä, että alan omavalvonta ei toimi. Kysyisinkin ministeri Tiilikaiselta: Miten hallitus aikoo parantaa eläintilojen ja teurastamoitten valvontaa, jotta vastaavia kuvia ja väärinkäytöksiä ei jouduta enää näkemään? Aiotaanko teurastamoilta edellyttää jatkuvaa kameravalvontaa? — Kiitos.

16.19 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eläimet ansaitsevat hyvän kohtelun niin elämänsä aikana kuin myös teurastuksen aikana, ja tarpeettoman tuskan ja kivun tuottaminen on yksiselitteisesti laissa kielletty. On viranomaisten tehtävä selvittää nuo tapahtumat, mitä on nähty erilaisilla kuvatuilla materiaaleilla, ja jos lakia on rikottu, kyseessä on myös poliisiasia. Tähän olen asianomaisia viranomaisia velvoittanut, kuten myös laki asiaa edellyttää.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

16.19 Emma Kari vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Koko Suomen eläinsuojelulakia ollaan uudistamassa aika kiireellä, mutta te, ministeri Tiilikainen, olette päättänyt lakkauttaa tämän työn alkaessa eläinsuojeluasiamiehen viran. Tämä on herättänyt aika suurta huolta siitä, mihin tämä koko uudistus on menossa. Eläinten olojen pitäisi kuitenkin tämän lakiuudistuksen aikana parantua, koska meidän ihmisten tehtävä on pitää huolta niistä, jotka eivät pysty itse puolustamaan itseään. Eläinten hyvä kohtelu on kuitenkin myös suomalaisen ruuantuotannon etu. Sen takia minä kysyisinkin vielä ministeriltä: Aiotteko te perua teidän päätöksenne lakkauttaa eläinsuojeluasiamiehen virka? Onko eläinsuojelulain kokonaisuudistuksessa nyt tavoitteena eläinten olojen parantaminen, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2015 vp

aiotaanko siinä puuttua eläintenpidon isoimpiin epäkohtiin, kuten esimerkiksi porsimishäkkeihin, eläinten nupoutukseen ja kastointiin ilman kivunlievitystä?

16.20 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuo eläinsuojelulain kokonaisuudistus, joka on tekeillä ja jota valmistelee työryhmä, jonka toimeksianto kestää tämän vuoden loppuun, valmistelee juuri sitä, miten eläinten hyvinvointia voidaan parantaa ja eläinsuojelun valvontaa tehostaa. Nämä ovat niitä toimeksiantoja, mitä kyseiselle työryhmälle on annettu. Ja kun työryhmä esityksensä luovuttaa, alkaa normaali lainvalmistelu ensi vuoden aikana, siten että meillä olisi käytettävissä uusi eläinsuojelulaki vuoden 2017 alusta alkaen.

Mitä tulee näihin yksityiskohtiin lain sisällöstä ja sen toimeenpanosta tarkemmin eläin-kohtaisilla asetuksilla, se on sitä tulevaa työtä ja tärkeää sellaista, mutta sen sijaan en hyväksy väitettänne, että olisin lakkauttanut eläinsuojeluasiamiehen tehtävän, jonka te olitte ainoastaan kahden vuoden määräajaksi perustamassa: tuo määräaika kului loppuun, ja valtiontalouden säästöjen takia on erittäin monia tehtäviä (Puhemies koputtaa) tärkeissä asioissa jouduttu lakkauttamaan. Jos eduskunta haluaa eläinsuojeluasiamiehen virkaan (Puhemies: Aika!) lisätä rahan budjettikäsittelyn yhteydessä, otan (Puhemies koputtaa) mielihyvin sen vastaan.

16.22 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisilla eläintiloilla eläimiä hoidetaan pääosin hyvin. Mutta nyt eläinsuojelulakia uudistetaan, vanha on 20 vuoden takaa. On tärkeää, että siitä tulee hyvä, parempi kuin edellinen, myös eläinten kannalta. Sen takia sitä tehdään.

Viimeaikaiset tapahtumat, mitä olemme nähneet televisiossa dokumentteina, välähdyksinä, ovat olleet karmeita ja vakavia rikkomuksia eläimiä kohtaan. Suomessa muun muassa koirien koulutuksessa käytetään sähköpantoja ja kuristuspantoja. Ruotsissa ei käytetä. On paljon eläimiä kohtaan tehtäviä hyvin vaikeita ja törkeitäkin asioita, mitkä täytyy nyt uudistaa ja tehdä eläinten kohdalla paremmiksi. Ollaanko tosiaan vakavasti eläimiä ajattelemassa, kun tätä uudistusta tehdään, ja ollaanko esimerkiksi nämä sähköpannat mahdollisesti poistamassa?

16.23 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten aiemmin totesin, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja eläinsuojeluvalvonnan varmistaminen ovat tuon lainsäädännön suuria tehtäviä. Yksityiskohtia on paljon. Niihin kuuluvat eläinten pitopaikka, hoito, kohtelu, eläinjalostus, eläinkilpailut, kaikki tämänkaltaisen, ja on turha yrittää ministerin ottaa vielä yksityiskohtiin kantaa.

Tätä eläinsuojelulain uudistusta tehdään laajassa työryhmässä, ja esimerkiksi tällä viikolla tapasin eläinsuojelujärjestöjä, joitten näkemyksiä kuulin liittyen tähän eläinsuojelulain valmisteluun. Työryhmä tekee työnsä, sen jälkeen alkaa lainsäädäntö.

16.24 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On todella valitettavaa, että tämän hallituksen hyvin kylmä linja näkyy myös eläinsuojelussa. (Naurua oikealta) Toisin kuin aiemmin, tässä hallitusohjelmassa ei mainita sanallakaan eläinsuojelua tai eläinten hyvinvointia. Miten se voi sopia tähän aikaan, kun samaan aikaan näemme li-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2015 vp

sääntävästi kuvia julkisuudessa hyvin julmasta kohtelusta eläimiä kohtaan esimerkiksi juuri näissä teurastamoissa?

Arvoisa hallitus ja arvoisa ministeri, te olette hallitusohjelmakirjausten mukaan enemmänkin heikentämässä esimerkiksi eläinsuojelurikkomusten rangaistuksia, keventämässä valvontaa ja purkamassa eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtyjä yhteisiä pelisääntöjä. Kuinka ihmeessä teidän linjanne voi olla yhteneväinen siihen tilanteeseen, mistä kansalaiset kantavat kovaa huolta ja kansalaisjärjestöt sanovat, että me olemme menossa eläinsuojelun takapajulaksi?

Te ette vastannut kysymykseen. Teillä on valta, ministeri. Aiotteko esittää eläinsuojeluasiamiehen viran säilyttämistä? Se olisi tässä ajassa erittäin tärkeä teko.

16.25 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Viitanen, yhtään eläinsuojelua koskevaa lakipykälää tai asetusta ei ole heikennetty, ei ensimmäistäkään. Kaikki ovat edelleen voimassa. Eläinsuojelulakia uudistetaan, työryhmä tekee työtään. Kerroin juuri äsken, milloin tuo aikataulu tulee.

Tuon eläinsuojeluasiamiehen viran, joka on määräaikaisena kahdeksi vuodeksi perustettu ja jonka määräaika kuluu tämän vuoden loppuun mennessä umpeen, seurauksia ja vaikutuksia ja hyödyllisyyttä arvioidaan, ja tuon eläinsuojelulain kokonaisuudistuksen yhteydessä arvioidaan, onko tämä virka tarpeen vakinaistaa. Kuten äsken sanoin, jos eduskunta haluaa myös tällä väliajalla varmistaa eläinsuojeluasiamiehen toiminnan, eduskunta käyttää budjettivaltaa ja voi palauttaa nuo rahat.

16.26 Jari Leppä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan selvää, että eläinten kaltoinkohtelua ei voida hyväksyä ja siitä, niin kuin ministeri Tiilikainen täällä totesi, viranomaiset asianmukaiset tarkastukset tekevät ja siitä sitten rangaistukset ja sanktiot iskevät ja napsahtavat. Se on ihan päivänselvä asia. Ja niin kuin hän myöskin totesi, yhtään huononnusta, yhtään heikennystä ei olla tehty eikä pidä tehdä, se on ihan selvä. (Pia Viitanen: Miten teidän norminpurkutalkoot?)

Tässä on kuitenkin tilanne niin, että jos meillä oma kotieläintuotanto ajetaan tässä maassa ahtaalle, on selvää, että me emme voi millään tavalla kontrolloida, mitä me tuontiruualalla täällä saamme aikaan ja minkälaisia kohteluita ne eläimet ovat muualla maailmassa saaneet kohdata. Siksi kysynkin ministeri Tiilikaiselta, mitä ovat ne toimet, joilla me edistämme ja varmistamme sen, että Suomessa eettinen, hyvä eläinten kohtelu, ruuantuotanto voi jatkua kannattavalla tavalla. Ainoa vaihtoehto on se. Muuten me emme tiedä näistä asioista yhtään mitään, hyvät opposition edustajat.

16.27 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eläinten kaltoinkohtelua ei todellakaan suvaita, ja tuotantoeläimet, niin kuin lemmikkieläimetkin, ansaitsevat hyvän kohtelun. Sitä on pyritty Suomessa varmistamaan kehittämällä eläinsuojelulainsäädäntöä ja kehittämällä muun muassa maatalouden tukijärjestelmää. Viljelijät ovat tarttuneet esimerkiksi eläinten hyvinvointitukeen tai -korvaukseen, hakeneet sitä aktiivisesti vapaaehtoisena keinona entisestään mennä lainsäädännön yli tässä eläinsuojelussa.

Suomen eläinsuojelulaki varmistaa myös sen, että meillä kasvatettavat porsaavat saavat pitää saporonsa, toisin kuin monissa muissa maissa. Meillä kasvatettava siipikarja saa pitää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2015 vp

nokkansa, toisin kuin monissa muissa maissa. Ja meidän täytyy julkisia hankintoja tehtäessä harkita sitä, voiko kilpailutuksessa asettaa vastaavanlaiset hyvän eläinsuojelun tai (Puhemies koputtaa) ympäristönsuojelun vaatimukset hankintojen kriteeriksi.

16.28 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalainen ruoka ja myös suomalaisten eläinten hyvä kohtelu ovat meille asioita, joista on pidettävä huolta. Suomalaisen ruuan maine kuluttajien silmissä on elintärkeä koko suomalaiselle maataloudelle, elikkä jos maatalouden hyvinvoinnista halutaan pitää huolta, niin silloin halutaan myös panostaa eläinten kohteluun ja ruuan hyvään laatuun ja ympäristönsuojeluun.

Nyt alkaa tulla semmoinen haaste eteen, että kun hallitus on kirjannut hallitusohjelmassa, että maataloudelle ei aiheuteta yhtään ylimääräisiä kustannuksia, niin herää kysymys, näettekö te eläinten hyvän kohtelun ja ympäristönsuojelun kustannuksina vai pikemminkin mahdollisuuksina nostaa suomalaisen ruuan mainetta ja arvostusta ja sitä, että suomalaiset kuluttajat haluavat ostaa kotimaista ruokaa. Jos ajatellaan kovin vanhanaikaisesti, että eläinten kohtelun parantaminen esimerkiksi lainsäädännössä olisi vain kustannus, niin hallitusohjelman mukaan te ette sitä tee. Mutta jos ajatellaankin modernisti, että kuluttajat odottavat suomalaisilta eettistä tuotantoa ja monet tuottajat sitä haluavat itse tehdä ja haluavat siihen myös (Puhemies koputtaa) valtion tukea, niin miten te näette: oletteko moderni eläinsuojelun ystävä, ruuantuotannon ystävä, vai näettekö te eläinten hyvän kohtelun kustannuksena?

16.29 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen, sekä koko hallitus on, moderni eläinsuojelun ystävä, moderni suomalaisen maatalouden ja ruuantuotannon kehittäjä.

Kun esimerkiksi päätimme pääomittaa Maatilatalouden kehittämisrahastoa, voi mikä huuto siitä nousi opposition puolella. Mihin noita rahoja käytetään? Korotetaan eläinten hyvinvointiin tähtäävien investointien tukea hieman, korotetaan uusiutuvan energian tukia hieman, jotta entistä useampi maatila voi lähteä parantamaan eläinsuojelun tasoa ja silti säilyttää sen arvokkaan tehtävänsä: tuottaa ruokaa Suomelle ja maailmalle.

Ensin meidän on varmistettava, että suomalaiset kuluttajat tietävät suomalaisen kotieläintuotannon ja maatalouden tason ja ovat valmiita siitä maksamaan enemmän kuin mitä maksavat ne tuotteet, joita ei näin korkeilla standardeilla tuoteta, ja jos tämä vielä tuo meille vientimahdollisuuksia, esimerkiksi vielä korkeamman luomutuotannon (Puhemies: Aika!) tasolla, niin hyvä vain.

Kysymyksen käsittely päättyi.